

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*
Innovative Leadership of School Administrators under the
Primary Education Service Area Office in the Northeast

เดชา ลุนาวงค์, วาโร เฟิงสวัสดิ์ และวันเพ็ญ นันทะศรี
Decha Lunawong, Waro Phengsawat and Wanpen Nantasri
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: decha.2276@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary research) โดยศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 แห่ง สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และศึกษาโรงเรียนดีเด่น จำนวน 3 แห่ง เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์เอกสารและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 3) การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และ 4) การมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purpose of this research are to study the components of innovative leadership of school administrators. Under the Primary Education Service Area Office in the northeast

*ได้รับบทความ: 26 สิงหาคม 2564; แก้ไขบทความ: 24 กันยายน 2564; ตอรับตีพิมพ์: 23 ธันวาคม 2564
Received: August 26, 2021; Revised: September 24, 2021; Accepted: December 23, 2021

This research is a documentary research by studying 19 research papers related to innovative leadership of educational institution administrators, interviewing 7 experts and studying 3 outstanding schools to synthesize the components of the situation. innovative leader the research instruments consisted of a document analysis form and a structured interview form. Analyze the data by content analysis.

The research result finds that: There are four main components of innovative leadership among school administrators: 1) having an innovative vision, 2) teamwork and innovative participation, 3) having creative thinking skills and 4) having innovative personality.

Keywords: innovative leadership; school administrators

1. บทนำ

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในระดับสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถาน ศึกษา ผู้นำมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการสร้าง พัฒนาและเป็นแรงผลักดันสำคัญให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา ผู้นำจะใช้บทบาท หน้าที่ตามตำแหน่งของตนในการบริหารจัดการ องค์กรและเป็นปัจจัยสำคัญในการนำพาให้องค์กร บรรลุเป้าหมายสำหรับองค์กรระดับสถานศึกษา หรือโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญ ที่จะช่วยขับเคลื่อนการศึกษาให้พัฒนาไปตาม แนวทางการพัฒนาประเทศ การศึกษาในยุค ปัจจุบันเน้นในเรื่องของ “นวัตกรรม” ผู้บริหาร สถานศึกษาจึงควรที่จะมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งจะส่งผลให้สามารถสร้างนวัตกรรมหรือสิ่งที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลง ของโลก ในปัจจุบันนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการ ศึกษาหลายประการทั้งนี้เนื่องจากโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็วโดย

เฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีและ สารสนเทศเช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงทางด้าน การศึกษาจำเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรม การศึกษาที่จะนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านการ ศึกษาในบางเรื่องเช่นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจำนวน ผู้เรียนที่มากขึ้นการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย การผลิตและพัฒนาสื่อใหม่ๆ เพื่อตอบสนองการ เรียนรู้ของมนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้นในระยะเวลาที่สั้น ลงการใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ในระบบการบริหาร จัดการด้านการศึกษาเพื่อช่วยให้การใช้ทรัพยากร การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ศศิประภา ชัยประสิทธิ์, 2553, หน้า 60)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนา คุณภาพการศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้าง นวัตกรรมได้และนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับ การพัฒนาให้มีคุณลักษณะและสมรรถนะความเป็น ผู้นำเชิงนวัตกรรม ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นหนึ่งในคุณลักษณะที่ผู้บริหารจะต้องมีผู้บริหารสถาน ศึกษาจะต้องเรียนรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เป็น

ผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยการนำวิธีการใหม่ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดภาวะผู้นำและการเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์และการเกิดนวัตกรรมต่างๆ ผู้นำเชิงนวัตกรรมมีหน้าที่ในการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การไปสู่วัฒนธรรมนวัตกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 63-64) นอกจากนี้ (ชลกร ต้นประภัสร์, 2556, หน้า 42-55) ยังกล่าวว่า ผู้บริหารที่ให้ความสำคัญในการสร้างสรรค์ ส่งเสริม สนับสนุนนวัตกรรมในสถานศึกษา สามารถที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับปฏิทินันท์ นันทะศรี (2563, หน้า 5) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาที่มีประสิทธิผลหรือที่ประสบความสำเร็จนั้น ต้องอาศัยหลักการ แนวคิดและทฤษฎีเป็นแนวทาง ต้องอาศัยความทุ่มเทพยายามในทุกด้านจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ต้องอาศัยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ต้องอาศัยเป้าหมายที่ชัดเจนและท้าทายมีทรัพยากรที่เพียงพอและมีคุณภาพ ต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญที่สุดในการสร้าง พัฒนาและเป็นแรงผลักดันสำคัญเพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิผลและประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

นักการศึกษาหลายท่านได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร เช่น ญัฐ ธาระสีบและคณะ (2562, หน้า 546-559) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำ

เชิงนวัตกรรม ประสิทธิภาพของผู้นำและความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม ความมีจริยธรรม และบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม นอกจากนี้ อนุสรณ์ นามประดิษฐ์ (2562, หน้า 98-120) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย วิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม การสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม การบริหารความเสี่ยง และการสร้างเครือข่ายนวัตกรรม ผู้นำต้องใช้ปัจจัยเหล่านี้เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาองค์การ จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและศึกษาโรงเรียนดีเด่น เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย 1) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนทางการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอกหรือมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน 2) ผู้บริหารการศึกษา เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอกทางการบริหารการศึกษา จำนวน 1 คน 3) ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอกทางการบริหารการศึกษาหรือมีวิทยฐานะ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน 4) ศึกษานิเทศก์เป็นผู้มีประสบการณ์ในการนิเทศก์ไม่น้อยกว่า 10 ปี มีวุฒิการศึกษา

ระดับปริญญาเอกทางการบริหารการศึกษาหรือมีวิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน 5) ศึกษาโรงเรียนดีเด่น ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนดีเด่น คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3 แห่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์เอกสารและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยดำเนินการติดต่ออาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และโรงเรียนดีเด่น เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลและนัดหมายวันสัมภาษณ์ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงทำหนังสือราชการจากมหาวิทยาลัยขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยและไปสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่นัดหมาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและตรวจสอบความสมบูรณ์ด้วยการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านวิธีการ (Methodological triangulation) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาโรงเรียนดีเด่น จากนั้นจึงกำหนดข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่

และนำเสนอบทสรุปที่ได้จากการวิจัยโดยจัดกลุ่มประเด็นหลักเสนอรายงานแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (analytical description) เพื่ออธิบายองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

4. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานอกเหนือ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 3) การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และ 4) การมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม นอกจากนี้ องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม แสดงให้เห็นถึงผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่ต้องเป็นผู้นำในการพัฒนาวิสัยทัศน์เพื่อจัดวางภาพในอนาคตของสถานศึกษาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนและปฏิบัติได้สู่เป้าหมายของสถานศึกษาด้านการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม ถ้าผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในสถานศึกษา นับว่าเป็นพฤติกรรมการทำงานที่มีความสำคัญและส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพ บุคลากรมีความพึงพอใจเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริการจัดการของผู้บริหาร

สถานศึกษา ด้านการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม ทั้งนี้ผู้บริหารจะต้องมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมมาใช้ในการบริหารจัดการ การคิดค้นสิ่งใหม่ๆ รวมถึงการกระตุ้น ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรได้คิดต่อยอดให้เกิดการพัฒนา งานในหน้าที่อันจะนำพาองค์กรให้ประสบความสำเร็จได้ และด้านการมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี ปรับตัวและเข้าใจบุคลากรในสถานศึกษา มีความยืดหยุ่น รู้จักการประนีประนอม ตรงไปตรงมา บุคลากรมีความรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย ไว้วางใจ ใส่ใจ ความรู้สึกและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานอกเหนือ สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้ องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานอกเหนือ ครั้งนี้ผลการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และศึกษาโรงเรียนดีเด่นที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้องค์ประกอบหลักภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 3) การมีทักษะการคิด

สร้างสรรค์นวัตกรรม และ 4) การมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้พบว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดของนักศึกษานักวิชาการ งานวิจัย ดังนี้ ญัฐ ธาระสีบ (2562, หน้า 546-559) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประสิทธิภาพของผู้นำและความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ความคิดสร้างสรรค์ 3) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วม 4) ความมีจริยธรรม และ 5) บรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม นอกจากนี้ อนุสรณ์ นามประดิษฐ์ (2562, หน้า 98-120) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือสารสาสน์ พบว่า องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 2) ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม 3) การสร้างบรรยากาศแห่งองค์การนวัตกรรม 4) การบริหารความเสี่ยง และ 5) การสร้างเครือข่ายนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับฐิตินันท์ นันทะศรี (2563, หน้า 324) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 3) การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์

นวัตกรรม 4) การแสดงบทบาทหน้าที่เชิงนวัตกรรม และ 5) การมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษาเพราะจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานจนได้นวัตกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลก และถ้าผู้บริหารให้ความสำคัญในการสร้างสรรค์ ส่งเสริม สนับสนุนนวัตกรรมในสถานศึกษา สามารถที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การวิจัยนี้จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ซึ่งสามารถนำไปเป็นตัวแบบตั้งต้นเพื่อขยายขอบเขตการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้กว้างขวางมากขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตระหนักถึงองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ

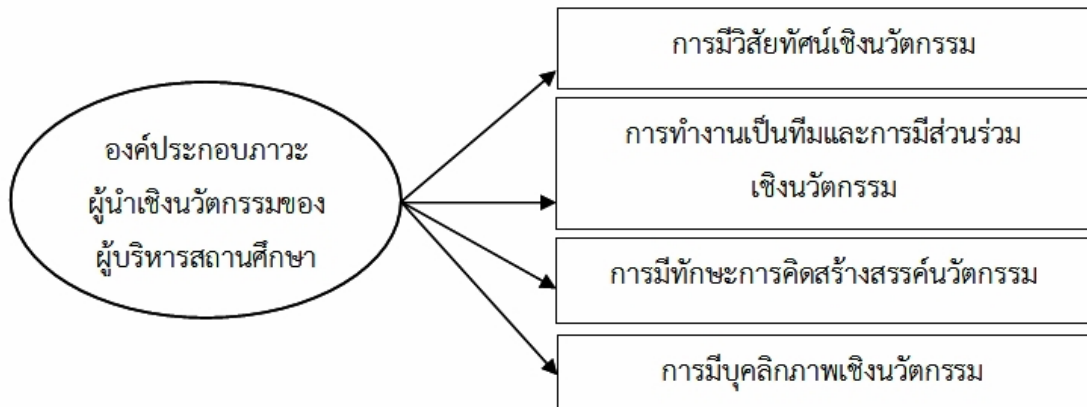
สามารถนำผลวิจัยไปกำหนดนโยบายหรือวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นไปได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยนี้จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเสริมสร้างผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต่อไป

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการศึกษาองค์ประกอบหลักภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมเชิงนวัตกรรม 3) การมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม และ 4) การมีบุคลิกภาพเชิงนวัตกรรม ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำมาเป็นแนวทางการจัดการศึกษาเป็นสารสนเทศไปสู่การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพดังภาพประกอบที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). คู่มือการประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนประชารัฐ โครงการสานพลังประชารัฐด้านการศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ. กรุงเทพฯ: ไอเดียเวิร์คส์คอมมิวนิเคชั่นส์.

ชลกร ตันประภัสร์. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสร้างสรรค์และนวัตกรรมของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 7(2), 42-55.

- ฐิตินันท์ นันทะศรี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐ ธาระสีบ และคณะ. (2562). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประสิทธิภาพของผู้นำและความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในกรุงเทพมหานคร. *วารสารดุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 9(2), 546-559.
- ศศิประภา ชัยประสิทธิ์. (2553). *องค์กรแห่งนวัตกรรมทางเลือกของผู้ประกอบการยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อนุสรณ์ นามประดิษฐ์. (2562). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในเครือข่ายสารสนเทศ. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 59(1), 98-120.